

Wszystkie
dissy
BOULEZA

S. 36

Słuchanie,
które
ZABIJA

S. 7

założony w 1945

cena 12,90 zł (w tym 8% VAT)

RAFAŁ TOMKIEWICZ

Jak odróżnić
EÖTVÖSĄ
od VERDIEGO

S. 28

ISSN 0035-9610 INS 374911

9 770003 596107

TRAGEDIA SŁUCHANIA

Michał Mendyk

„Wierzę, że w odpowiedniej akustyce i adekwatnym kontekście wibracyjnym, będziemy zdolni realnie wytworzyć głos Boga, który w konflikcie religijnym stanie po naszej stronie” – zapowiada złowieszczo fikcyjny amerykański generał w eksperymentalnym słuchowisku Gregory’ego Whiteheada *Project Jericho*. Ciekawe, czy taki pomysł przyszedł kiedyś do głowy Benjaminowi Netanjahu albo Cyrylowi I? I czy Elon Musk podjąłby się takiego wyzwania?

Na razie zabójcza broń akustyczna jest równie daleka od naszego codziennego doświadczenia, jak ucieleśniony w falach akustycznych głos Najwyższego. Ale przemocy związanej ze słuchaniem doświadczamy regularnie. W serialu *Sukcesja*, opowiadającym o dysfunkcyjnej rodzinie magnata medialnego,

hasło reklamowe „We are listening” zostaje zdecydowanie odrzucone przez dział prawny, jako publiczne przyznanie się do procederu, powszechnego dziś w przemyśle nowych mediów. I być może ten gag by mnie rozbawił, gdyby nie wspomnienie dziesiątek reklam terapii onkologicznych, które zaatakowały mnie znienacka, kiedy tylko usłyszałem o nieuleczalnej chorobie mojego taty. Słuchanie coraz rzadziej bywa przypadkowe, spontaniczne, bezcelowe.

I choć melomanom owa celowość kojarzy się raczej pozytywnie – z poszukiwaniem harmonii, oddechu, wzruszenia – wcale nie musi taka być. Wiedzieli o tym dobrze więźniowie Guantanamo czy zbrodniarze i ofiary Holokaustu, o którego muzycznym wymiarze pisze w tym numerze # Mateusz Ciupka. Ale czy słuchający może być tylko ofiarą, czy może też stać się sprawcą przemocy? Nad tym zastanawia się Michał Libera.

Im częściej wychodzę poza bezpieczną sferę utopii czystego, estetycznego słuchania, tym lepiej rozumiem tych Głuchych, którzy pragną pozostać w krainie ciszy, nawet jeśli współczesna technologia medyczna umożliwia jej opuszczenie.

Cytat numeru:

Nie
wiedziałem,
że kołoda
może aż tak
ZABOLEĆ

--Szymon Laks

Aktualności			
4	Rekordy, selekcje i zmiany Rozmowa z Wojciechem Światałą	Bartosz Witkowski	
6	Przegląd wydarzeń	Opr. Maciej Kucharski	
Strefa Ruchu: Muzyka jako przemoc			
7	Słuchanie: dwa wycinki z krajobrazu przemocy O okrucieństwie nie tylko blaszanego bębna	Michał Libera	
10	Sadystyczna pieśń Ścieżka dźwiękowa Zagłady	Mateusz Ciupka	
12	Muzyka grała... Z Archiwum R	Opr. Katarzyna Ryżel	
Relacje			
13	Pilna potrzeba słuchania teraźniejszości Biennale der Berliner Philharmoniker	Wioleta Żochowska	
14	Sweelinck, Bloch i parowóz Recital laureatów Konkursu Muzyki Organowej im. Sweelincka w Gdańsku	Joanna Schiller-Rydzewska	
14	Gwiazda młodych Anastasija Kobiakina we Wrocławiu	Izabella Starzec	
15	Amerykanin w... Bydgoszczy Mariusz Patyra w Filharmonii Pomorskiej	Michał Kurczewski	
16	Oklaski jak grzmoty Jubileusz 80-lecia PWM	Joanna Kwapięć	
16	Centrum saksofonu Saxomania w Katowicach	Anna Jajeczko	
17	Klasyka z nadmiarem złota <i>Aida</i> w Operze Krakowskiej	Jacek Marczyński	
18	Czy Maria chciała za wiele? <i>Maria, królowa Szkotów</i> w Londynie	Dominika Micał	
18	Spartakus zminiaturyzowany <i>Spartakus</i> w Operze Śląskiej	Katarzyna Gardzina	
19	Nieudana podróbka złota <i>Złoto Renu</i> w Paryżu	Leszek Bernat	

Wydawnictwa			
20	Krąg pieśni, krąg Pearsa Nie tylko Britten według Tritschlera	Dominika Micał	
21	Śpiewanie na ucho Thélème i Johnów dwóch	Dominika Micał	
22	Hammerklavier prawie doskonała Płyta: Op. 106 Beethovena	Dariusz Marciniśzyn	
23	Paria jest mężczyzną Późny Moniuszko z Poznania	Jacek Marczyński	
23	Dwa oblicza Róża i Bartók według Londyńczyków	Bartosz Witkowski	
24	Między klawiszami fortepianu Mikrotonowa planeta Sanae Yoshidy	Małgorzata Heinrich	
24	Przestrzeń woła... Arktyka, Egipt, Nibylandia	//pio/tka/czy//	
25	Na przesilenie, na chandrę, na taki jakiś nie taki ten byt Jak Stankiewicz leczy Różyckim	Paweł Siechowicz	
25	Dobra płyta Współgłosy, czyli nie tylko impronizm	Tomasz Gregorczyk	
25	Niby nic, zwyczajne pa pa pa Orkiestra Dęta z Goraja	Ewelina Grygier	
26	Skrzypce alfa Arditti, jakiego (nie) chcecie poznać	Rafał Wawrzyńczyk	
Rozmowa			
28	Lubię załatwiać rzeczy od razu Rozmowa z Rafałem Tomkiewiczem	Dominika Micał	
Swoboda Ruchu			
36	Czy Boulez zmienił świat? Muzyka XX wieku	Krzysztof Kwiatkowski	
40	Moje życie z Szalonkiem Felieton	Rafał Wawrzyńczyk	
41	Wydarzenia muzyczne Rekomendacje redakcji		
42	Karłowicz w Tatrach Muzyczne pocztówki. Tatry	Anna Gluc	